

BÁZIS

www.bazis.ro

08.02. - 28.03.2008.

BÁZIS

Galerie de Artă Contemporană

Kortárs Képzőművészeti Galéria

Contemporary Art Gallery

Miercurea Ciuc | Csíkszereda

BERSZÁN Zsolt

"Black Fluid Transfusion"

Într-un peisaj apocaliptic, pe cerul carbonizat și pe pământul lucios erodat ne alunecă privirea, apoi se împiedică de cineva. Sau de ceva. În centrul prilejlășii negre și gri scărițoare se află o ființă stinsă. În singurătatea ei nemărginită se autoamuză, amortită în același gest unic inepuizabil. Pantomimă dureroasă pe scena insensibilității. Dorința de creație o obligă să nască, singura sursă de inspirație fiind propriul ei corp. Geamătul figurii cu anatomic neregulată, răscută în convulsie, creează un ecou veșnic în spațiul surd.

Fundalul geometric strict construit, perspectiva accentuată cu linii groase fixează un spațiu limitat, dincolo de care întrezărim neantul infinit. Un paravan sau o cutie de sticlă ocroteste creatura de indiferența lumii de dincolo, numai noi o putem compătimi. Nuanța și substanța sa este diferită de cea a mediului înconjurător. Se reliefază din sau se cufundă în lumea bidimensională, toată ființa ei se luptă împotriva apartinerii aceluia univers. Din când în când se transformă printr-un gest optimist, naște și se reinterpretează. Altădată își încredințează trupul unei ușurări prelungite în speranța de a scăpa de pessimism. Revoluția sa singulară este încremenită fără speranță în această frământare veșnică, dar privind spre noi se resemnează, văzând veneticii lumii dinamic-plastice condamnați la aceeași soartă.

Berszán Zsolt construiește o lume moartă, decolorată. Însă lucrările sale prind viață sub veșnică îmbinare a metodelor clasice cu tehnica inovatoare. O rază de lumină se iscă în acrilul negru, siliconul se umple în liniște cu suflet iar în cordonul ombilical sintetic motorina pornește încet pe drumul său hrănitor.

Szilárd FERENCZI
traducere: Csilla SZABÓ

Apokaliptikus tájba nézünk, az elszenesedett égen és a fénysesre koptatott földön siklik a tekintetünk, majd belebotlik valakibe. Vagy valamibe. A feketén és szürkén csillogó könyezetben van egy megtört fényű lény. Hataltan magányában önmaga szórakoztatja, egyetlen végtelen gesztusba merevedve. Fájdalmas pantomim egy érzéstelen színpadon. Alkotni akar, de csak saját testéből meríthet, ezért szülni kényszerül. A görcsben vonagló szabálytalan anatómiájú alak nyögése örök visszhangot kelt a süket térből.

A mértanilag szabályos háttér, az egyenes, vastag vonalakkal megerősített perspektíva véges teret határol be, amin túl felsejlik a semmi végtelenje. A lényt paraván vagy üvegbura védi az érzéketlen másvilág közömbösségeiről, meglesni és együttérezni vele csak erről az oldalról lehet. Anyaga és színbeli árnyalata más, mint környezetéé. Kidomborodik a kétdimenziós világból vagy éppen séggel belesüpped, egész lénye láthatóan az odatartozás ellen küzd. Olykor egy optimista mozdulattal átalakul, megszül és úgy értelmetlenné válik az önmagát. Máskor testét egy hosszan tartó megkönyebbülésnek adja át a pesszimizmustól való szabadulás reményében. Egyszemélyes forradalma ebbe az örökké tartó vajudásba merevedik reménytelenül, de kitekintve ránk belenyugszik, látna a színesen mozgó világ hasonló sorsra ítélt jövőmentjeit.

Halott, színtelen világot barkácsol Berszán Zsolt. A hagyományos módszer és a technikai újítás egymásba fonódásának örök mocorága éleszti fel alkotásait. A fekete akrilban fény gyűl, a szilikonba halkan belecuppan a lélek, és gázolaj indul lassan tápláló útjára a műanyag köldökzsínörben.

FERENCZI Szilárd

We look at an apocalyptic landscape, our eyes run over a carbonized sky and a ground worn shiny, then they bump into somebody. Or into something. There is a broken blazed being in that environment glimmering in black and grey. In his boundless solitude he entertains himself numbed into one infinite gesture. A painful pantomime on an insensitive stage. He wants to create, but he can take only from his body, so he is obliged to give birth. The groan of the figure of an irregular anatomy and wriggling in convolution echoes infinitely in the deaf space.

The formally regular background and the perspective strengthened with straight and thick lines locate a finite space over which the infinite of nothing looms. A folding screen or a bell-glass protects the being from the indifference of the insensitive beyond; one can look out for him or feel for him only from this side. His material and color shade is different from that of his environment. He stands out or even sinks into the two dimensional world, the whole being visibly struggles against belonging there. Sometimes he transforms by an optimistic movement, he gives birth and reinterprets himself. Another time he renders his body to a long lasting relief in hope of getting rid of pessimism. His individual revolution hopelessly freezes into this everlasting travail, but looking at us he reconciles himself seeing the similarly destined men of no credentials in the colorful, dynamic world.

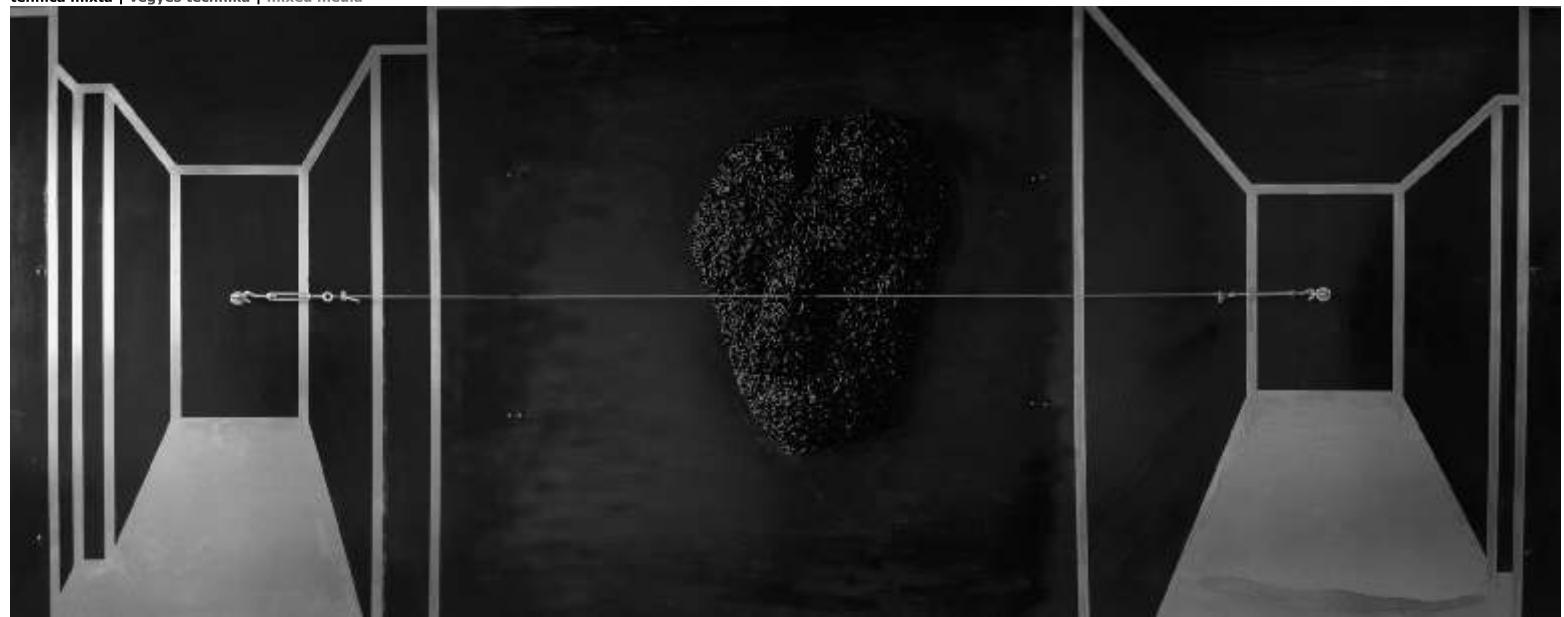
Zsolt Berszán tinkers a dead, achromatic world. The ever moving interlacement of the traditional method and technical innovation revives his works. A light shines up in the black acryl, the soul silently smacks into the silicon, and the fuel gently starts its nourishing journey in the plastic navel-string.

Szilárd FERENCZI
translated by Tünde SZABÓ

BERSZÁN Zsolt, "Black Head" (detail), 200x300cm, 2008
technică mixtă | vegyes technika | mixed media

Bázis Contemporary Art Gallery

fotografie de la expoziție | felvétel a kiállításról | exhibition view

BÁZIS

www.bazis.ro

04.04. - 23.05.2008.

BÁZIS

Galerie de Artă Contemporană

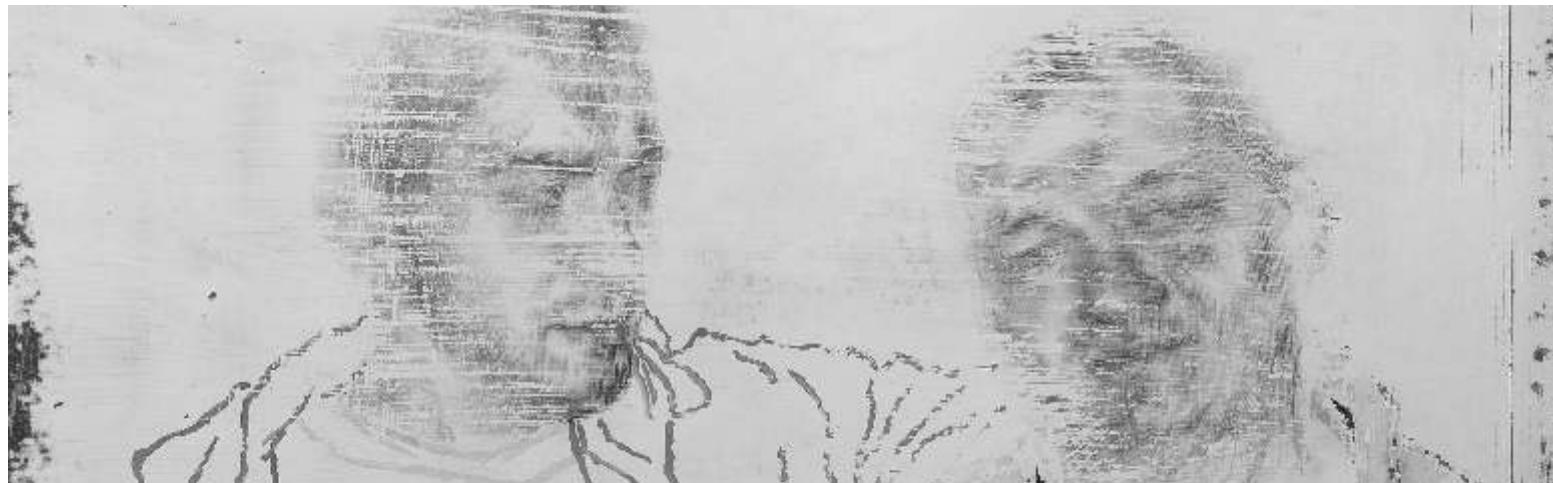
Kortárs Képzőművészeti Galéria

Contemporary Art Gallery

Miercurea Ciuc | Csíkszereda

KUDOR DUKA István

"Son"

KUDOR DUKA István, "The other" (detail), 85x66cm, 2008
tehnica mixtă pe PFL | vegyes technika, farostlemez | mixed media on fibreboard

Cu un câmp vizual îngust, nebănuind nimic pătrundem într-o galerie, unde portrete uriașe cu priviri pline de reproș ne urmăresc fiecare mișcare. Sunt fețe vârstnice, și totuși fără vârstă, care și-au adunat deja pe chip întreaga paletă de sentimente, sinceritatea din ochii lor neputând fi trecută cu vederea. Dau impresia unor fotografii șifonate, deseori motolitice, de parcă artistul le-ar fi luat în mână de nenumărate ori cu scopul de a dezlegă mistere. Așa căutăm și noi răspunsuri la întrebările noastre, răsoind și șifonând experiențele de viață proprii colecționate în galeria conștiinței personale.

În acest moment câmpul nostru vizual se lărgește. Capul a căpătat un corp între timp, la fel de încrețit, dar mai puțin expresiv. Chipul rămâne protagonistul pânzei, pe care o umple cu amintiri din negura vremii, însă detaliile uitate rămân închise în subconștient. Este vorba de schițe reprezentând două persoane, bogate în amănunt, însă perfecționarea lor nu poate fi asumată de către personaje. Au pierdut de mult cheia dezlegării, pot face față numai relativ acestei sarcini. Fețele uită căte o bucată chiar din ele însese numai pentru a putea așeza la locul potrivit piesele mai importante din acest „puzzle”. Cap și corp nu pot să se împlinească unul în detrimentul celuilalt, gesturile sunt la fel de importante ca și mimica. Completându-se cu fragmente din amintiri, pictura se liniștește în fața ochilor noștri, dar porțiunile ei lipsă sunt la fel de valoroase vieții ca și cele puse la locul lor.

Participăm la un joc al recompunerei alături de Kudor Duka István atunci când căutăm tabloul complet al autoportretului său. Se reclădește din detaliu prin radiografierea proprietelor gesturi mici și stări de spirit, despărțind universul sentimentelor sale. Astfel ne obligă pe noi, „prospectorii întregului” să ne concentrăm asupra diferitelor noastre simțuri, pentru a ajunge să conștientizăm frumusețea complexității individuale.

Szilárd FERENCZI
traducere: Csilla SZABÓ

Beszűkült látómezővel, semmit sem sejtvé belépünk egy arcképcarnokba, ahol hatalmas portrék szemrehányó tekintete követi minden mozdulatunkat. Idős és mégis időtlen arcok ezek, az érzések teljes skáláját arcukra gyűjtötték már, őszintén néznek velünk szembe. Gyűrött, sokszor szorongatott fényképek benyomását keltik, mintha a művész számtalan szor erőt merített volna belőlük, megfejtések után kutatva. Így keresünk mi is választ kérdezéinkre, sokszor fellapoza és meggyűrve a tudatunk műcsarnokában felhalmozódott élettapasztalatokat.

Ekkor kitágul a látómezőnk. A fej alá test került időközben, ugyanolyan gyűrött, ám kevésbé kifejező. Az arc maradt a vászon főszereplője, és a homályból előbukkanó emlékeivel tölti meg azt, de az elfelejtett részletek a tudatalattiában maradnak, bezárvva. Kétszemélyes, részletgazdag vázlatok ezek, tökéletesítésük szereplői nem tudják vállálni. Már rég elvesztették az értelmezés kulcsát, csak viszonylagosan tudnak e feladatnak eleget tenni. Az arcok sokszor önmagukból is kifelejtenek valamit csak azért, hogy e „puzzle” fontosabb darabját a helyére illeszzenek. Fej és test egymás nélkül nem tud kiteljesdni, a gesztusok is ugyanúgy meghatározók, mint a mimika. Ködös részlemekkel egészítve ki egymást, lecsillapodik szemünk előtt a kép, melynek hiányzó darabjai is éppúgy az életbe vágak, mint az, ami felkerült rá.

Hasonló kirakójátékban veszünk részt Kudor Duka István oldalán, amikor a művész önmagának teljes látványát keressük. Részletekből épít fel önmagát, átvilágítja apró gesztusait és hangulatváltozásait, feldarabolva azt, ami meghatározza kerek érzésvilágát. Így kényszerít minket, egység-látókat arra, hogy érzékszerveinkre koncentrálva közelebb kerüljünk saját összetettségünk szépségének tudatához.

FERENCZI Szilárd

We step unsuspectingly, with confined field of view into a portrait gallery where accusing eyes of giant icons follow our every move if we look up to them. Aged yet ageless faces, gathering the whole scale of emotions, face us baldly. They make the impression of crinkly, often wringed photographs, as if the artist had drawn strength from them countless times, searching for solutions. We also search for answers this way, turning over and wrinkling the pages of our life experiences compiled in the gallery of our mind.

At this point, our field of view widens. In the meantime, the head gained a body, likewise crisped, but less expressive. The face remained the protagonist of the canvas filling it with its memories emerging from obscurity, but the forgotten details remain closed into its subconscious. These are twosome canvases full with detail, their characters cannot overtake their improvement. They have long lost the key of interpretation, they can only partially handle this task. The faces often leave out something even from themselves only to put this key piece of the puzzle to its right place. Head and body cannot reach accomplishment without each other, gestures are as decisive as the mimicry. Completing each other with blurry memories, the picture calms down in front of our eyes, where its missing pieces are as vital as those appearing on it.

We are engaged into the same jigsaw with István Kudor Duka when we look for the whole picture of the artist's self portrait. He builds himself out of details, trans-illuminates his tiny gestures and mood changes, cutting into pieces his well rounded affectivity. This is how he forces us, unifying viewers, to realize the beauty of our complexity by focusing on our senses.

Szilárd FERENCZI
translated by Tünde SZABÓ

BÁZIS

www.bazis.ro

01.08. - 29.08.2008.

BÁZIS

Galerie de Artă Contemporană

Kortárs Képzőművészeti Galéria

Contemporary Art Gallery

Miercurea Ciuc | Csíkszereda

BETUKER István

"Idle"

BETUKER István, "Company" (detail), 90x200cm, 2008
ulei pe pânză | olaj, vászon | oil on canvas

Între finalul și începutul gesturilor noastre există întotdeauna o pauză de o clipeală. Când mișcarea anterioară tocmai ni se stinge în mușchi și mintea dă porunca pentru următoarea. Este o stare întretăiată în afara fizicii, o fracțiune de secundă fără reflexe. Astfel, oprind timpul și scăpând de nevoia mișcării ne-am putea angaja în plutire. În acest moment artistul aruncă gravitația, ca pe o minge, într-un alt punct, neobișnuit de nou al spațiului. Din această cauză trupul nostru molesit, acceptând constrângerea, se deplasează brusc în acea direcție. Și așa rămâne imortalizați. Pe pânză rămâne doar pauza instantanea dintre gesturi, redată eternitatei, ca o piesă smulsă din mișcările noastre neterminate și legate între ele.

Admirând picturile artistului simțim cum ne cuceresc, iar mintea ne îndrumă receptivitatea pe cărări neumbrate. Nu ne mai simțim infailibili. Îmbrățișăm ceea ce vedem și ne însușim acel sentiment fin-nelinișitor născut din pacea eterică a modelelor pictate. Majoritatea lor, cu ochii închiși, se lasă tărâte de pe pânză, nu înainte însă de a se agăta blând de insesizabil. Unele, cu ochii deschiși, ne îngăduie să le observăm intimitatea, însă privirea lor interogativă ne umple cu un sentiment apăsător de rușine. Altele ne resping atenția prin a nu ne lua în seamă, accentuând astfel insuportabilitatea curiozității noastre. Iarăși altele cu chipuri izbitoare de diforme sau strălucitor de vesele ne aduc la cunoștință că nu are rost să le cercetăm, măștile lor n-o să îngăduie întrezărirea altor sentimente.

Betuker István nu ne lasă să-i chestionăm eroii, mulți dintre ei sunt reprezentări din ochi în jos, iar membrele lor, în cele mai multe cazuri, sunt înfățișate doar pe jumătate. Le încredințează taina sentimentelor proprii așa cum ne scriem jurnalul sau împărtăşim dilemele noastre cotidiene celor mai dragi nouă.

Szilárd FERENCZI
traducere: Csilla SZABÓ

Lezárt és kezdődő mozdulataink között mindig van egy szemrebbenesnyi szünet. Amikor előző gesztusunk elhal izmainkban és elménk már a következő parancsolja. Szaggatott fizikálisan állapot ez, a másodperc töredékében mért reflexlenség. Ekkor, megállítva az időt és megszabadulva a mocanás kényszerétől, lebegésbe kezdhettünk. Ugyanabban a pillanatban a művész átdobja a gravitációt, mint egy labdát, egy másik, szokatlanul új pontjára a térnek. Ettől ernalyedt testünk, engedve a kényszernek, elmozdul abba az irányba. És így maradunk megfestve. Befejezetlen és összetartozó mozdulatsoraink kiragadt darabjaként kerül fel egyetlen villanásnyi gesztus-szünetünk a vászonra, átadva azt az örökkévalóságunknak.

Nézzük a művész festményeit és érezzük, ahogyan elcsavarja a fejünk. Fejünk után befogadókézségünk is járatlan útra téved. Már nem hiszünk tévedhetetlenségünkben. De elhisszük, amit látunk, és magunkévé tesszük azt az új, puhan nyugtalanító érzést, amit a művész megfestett modelljeinek légies békéje vált ki bennünk. Legtöbbük csukott szemmel hagyja magát lesodorni a vászonról, előtte azonban még lágyan belekapaszkodik a megfoghatatlanba. Egyesek nyitott szemmel, ténykedésükkel megsakítva hagyják, hogy kilessük intim pillanataikat, kérdő tekintetük azonban saját szégyenézetükre hat nyomasztóan. Mások elhárítják kutató tekintetüket úgy, hogy nem vesznek tudomást rólunk, kihangsúlyozva ezzel kíváncsiságunk elviselhetetlenségét. Megint mások ijesztően torz vagy felhőtlenül vidám arccal adják tudtunkra, hogy felesleges tovább fürkészni őket, ennél több érzelmi réteg nem hámohzat le álarcraikról.

Betuker István nem hagyja, hogy alanyai kifürkészhetőek legyenek, sokukat szemtől lefele, végtagjaikat pedig csak félig ábrázolja. Saját érzéseinek titkát úgy bízza rájuk, ahogyan mi vezetjük naplónkat vagy osztjuk meg minden nap dilemmáinkat a nekünk legkedvesebbekkel.

FERENCZI Szilárd

There is always a pause of wink between our passed and beginning movements, when our first gesture dies away in our muscles and our brain sends the command for the next. This is an abrupt state without physics, without reflexes measured in the fragment of a moment. At this point, we should begin floating by stopping the time and losing the necessity of stir. But right before that, in a flash of a second, the artist throws the gravitation, like a ball, to another, new and odd point of the space. Our languished body, yielding to this force, moves in that direction. And we remain painted like this. Our gesture-pause of one wink gets to the canvas, giving it to eternity, as a snatched piece of our unfinished and matching gesture-series.

We look at his paintings and feel how the artist twists our head. After our head, our percipency also walks pathless ways. We do not believe in our infallibility anymore. But we believe what we see, and apprehend that new, softly worrying feeling generated by the painted models' airy peace. Most of them let themselves drifted down from the canvas with closed eyes, but before that softly grab the impalpable. A few of them - with open eyes, while stopping their activity - allow us to take a glimpse into their intimate moment, but their query look depresses our shame. Another few brush aside our searching look by ignoring us, stressing our unbearable curiosity. Other models say with a frighteningly deformed or a bright happy face that there is no point in looking at them because no more emotional stratus can be peeled off their masks.

István Betuker does not let his subjects to be investigable, he pictures many of them only from their eyes downward, and only half of their limbs. He consigns the secret of his own feelings to them like we write our journals or share our everyday dilemmas with those dearest to us.

Szilárd FERENCZI
translated by Tünde SZABÓ

BÁZIS

www.bazis.ro

05.09. - 26.09.2008.

BÁZIS

Galerie de Artă Contemporană

Kortárs Képzőművészeti Galéria

Contemporary Art Gallery

Miercurea Ciuc | Csíkszereda

VERES Szabolcs

"PORTRAITS"

VERES Szabolcs, "Portrait no.5", 30x30cm, 2008
ulei pe pânză | olaj, vászon | oil on canvas

VERES Szabolcs, "Portrait no.2", 24x18cm, 2008
ulei pe pânză | olaj, vászon | oil on canvas

VERES Szabolcs, "Portrait no.1", 30x24cm, 2008
ulei pe pânză | olaj, vászon | oil on canvas

O ceață ce amestecă om, pradă și natură se ridică în poiană, vâňătoarea a luat sfârșit. Artistul stă încă la pândă. Așteaptă ocazia, când toate își vor ocupa locul. În momentul potrivit își scoate pensula și reinterpretează. Acoperă scenă cu noi și noi straturi de acril, revocând legile democrației cromatice. Tăinuind și accentuând, creează un tablou atât sumbru cât și senin. Pictașă în mod autoritar faze ale zilei, vreme și prezentă fizică. Răsărit crepuscular sau amurg de zori eliberează o negură lucioasă asupra peisajului, pe când rolul obiectelor și a ființelor devine discutabil. Se nasc scări în circumstanțe nelămurite, conferind o notă veselă armoniei obscure. Ne uităm și avem nevoie de timp ca să descoperim spectacolul. și nici prin voință nu ne-am putea dezlipi privirea. Ne cucerește simfonia reflexiilor.

Comprimarea conștiinței, a sentimentelor și a stării de spirit pe un chip face din pictura de portret o imensă provocare. Dar ce se întâmplă, când întâlnim o variantă grotescă a acestora înfățișate pe niște tablouri mici, aşezate la înălțimea ochilor noștri? Suntem invitați la identificare? Poate că da. O acceptăm? Probabil nu. Chiar dacă nu dorim să le luăm în considerare, aceste chipuri cu priviri caraghios de proaste, evident bolnave și fără îndoială urâte ne rănesc orgoliul, chestionându-ne arogență. În atelierul mimicii din fabrica de oameni a naturii aşa arătau, probabil, piesele de probă. Astăzi știm deja că avem de-a face cu rezultatul aspirațiilor noastre exagerate către perfecțiune. Regretul de sine ne cuprinde, când ne dăm seama că am ridicat mănușa, primind inconștient provocarea lui Veres Szabolcs. Martorii nostri fideli, admirarea și reverența față de artă ne pot ajuta să trecem peste remușcări în acest duel al conștiinței.

Szilárd FERENCZI
traducere: Csilla SZABÓ

Embert, zsákmányt és természetet összemosó pára szakadozik fel a tisztáson, a vadászat véget ért. A művész lesben áll még. Az alkalomvar vár, amikor minden a helyére kerül. A megfelelő pillanatban lecsap, és ecsetjével újáértelmez. Újabb és újabb festékréteggel vonja be a jelentet, a kromatikai demokrácia kényszerének feloldásával. Ellagyítva és felérősítve, egyszerre komor és egyszerre derűs körképet varázsol a tisztára. Önkényesen fest napszakot, időjárását és fizikai jelenlétet. Pirkadó alkonyat vagy szürkülődő hajnal szabadít fényes ködöt a tájra, míg a tárgyak és lények szerepe vitatható. Számos tisztáztalan körülmények között születő megcsillanás vidítja a sötét összhangot. Nézzük, és időre van szükségünk a látvány felfedezéséhez. És ha akarnánk sem tudnánk levenni róla a szemünk. Rabul ejt a tükrözödések szimfóniája. Tudat, érzelem és lelkiallapot arcra sűrítése teszi óriási kihívássá a portréfestést. De mi történik, ha ezek groteszk formáival találkozunk egy kisméretű, fejmagasságban elhelyezett portré? Azonosulásra kaptunk meg hívást? Talán igen. Elfogadjuk? Valószínűleg nem. Bármennyire is nem akarunk tudomást venni róla, a röhejesen buta tekintetű, nyilvánvalóan beteg és kétségtelenül csúnya ábrázatok felhorzsolják hiúságunkat, megkérődjelezve arroganciánkat. A természet emberüzemének mimika-műhelyében így nézhettek ki valamikor a próbadarabok. Ma már tudjuk, hogy a tökeletességre irányuló eltulzott törekvéseink eredményével nézünk szembe. Önsajnálatunk belénkmarkol, amikor rádöbbenünk, hogy mégis felvettük a kesztyűt, önkéntelenül reagálva Veres Szabolcs kihívására. Hű segédeink, a művészettel szembeni alázat és csodálat segíthetnek magunkba fordulni ebben a lelkismeret-párbajban.

FERENCZI Szilárd

A haze fading man, prey and nature, parts on the clearing: the hunt has ended. The artist still lays in ambush. He waits for the occasion, when everything gets into place. He dashes down in the right moment and reinterprets with his brush. He applies newer and newer paint layers onto the scene, dissolving the coercion of the chromatic democracy. Softening and strengthening it, he conjures a panorama both somber and gay onto the clearing. He paints arbitrarily time, climate and physical presence. Dusky daybreak or dawning twilight lets a shiny fog on the landscape while the role of objects and beings is debatable. Glances born in unexplained conditions exhilarate the dark harmony. We look at it, but we need time to explore the sight. And we cannot help looking at it. The symphony of reflections owns us. Compressing consciousness, emotion and state of mind onto a face transforms portrait painting into a challenge. But what if we meet the grotesque form of these on a small, eye-leveled portrait? Are we invited to identification? Possibly. Do we accept it? Probably not. No matter how we try to ignore it, the ridiculously dumb looking, obviously sick and undoubtedly ugly faces hurt our vanity, question our arrogance. That is how test pieces could have looked like in the mimicry workshop of nature's man-factory. Now we know that we face the result of our exaggerated aspirations towards perfection. Self-pity grabs us when we realize that we took up the gauntlet, involuntarily answering to Szabolcs Veres' challenge. Our loyal assistants, humility and admiration towards art can help us to withdraw into ourselves in this duel of conscience.

Szilárd FERENCZI
translated by Tünde SZABÓ

